

Az év értékelése

A büntetés-végrehajtási szervezet az elmúlt év során is eleget tett a hatályos jogszabályokban foglaltaknak megfelelően a jogszerű, szakszerű, folyamatos és biztonságos befogadási, elhelyezési, ellátási kötelezettségeinek.

Kiemelkedő eredmény, hogy szervezetünk aktív közreműködésével elkészült az új bv. kódex. A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény elfogadásával először szabályozza legmagasabb szintű jogszabály a büntetés-végrehajtás szakmai munkáját, amely 2015. január 1-jével lép hatályba.

Az országos parancsnok feladatait megbízás alapján 2011 decemberétől ellátó stratégiai és koordinációs helyettes a belügyminiszter 2013. szeptember 8-ai hatállyal a büntetés-végrehajtás országos parancsnokává, a Fővárosi Bv. Intézet parancsnokát pedig február 1-jén az országos parancsnok bizton-sági és fogvatartási helyettesévé nevezte ki. A főosztályvezetői körben négy, a bv. intézetek

vezetőjének személyében tizenkét esetben, a gazdasági társaságoknál három ügyvezető igazgatói beosztásban történt változás.

A közigazgatási egyeztetés során véleményezett jogszabályok több fontos törvényt érintettek az átfogó igazságszolgáltatási reformhoz kapcsolódóan. Ennek megfelelően sor került a büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény hatálybalépéséhez kapcsolódó jogharmonizációs módosítások átvezetésére a büntetések és intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendeletben és a végrehajtására vonatkozó igazságügyi rendeletekben.

A szabálysértésekről és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény alapján tovább folytatódott a kapcsolódó rendelkezések átalakítása, valamint megjelent a Btk.-val összefüggésben az elzárás és a szabálysértési elzárást fogantató intézetek kijelöléséről szóló Kormányrendelet is.

A polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő jogalkotási feladatok szükségessé tették a bv. szervezetre vonatkozó rendeletek felülvizsgálatát. A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény végrehajtásához kapcsolódóan tovább folytatódott a belügyi szervek eltérő szabályozásának áttekintése és a normaszöveg koherenciájának megteremtése.

Az elmúlt évek intenzitásának megfelelően folytatódott a fogvatartotti foglalkoztatás növelése, valamint a belső és a központi ellátás kiterjesztése. Az ehhez szükséges beruházások saját forrásból valósultak meg.

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága folyamatosan ellenőrizte a bv. szervek tevékenységét. Átfogó szakmai ellenőrzés hat, utóellenőrzés két helyszínen történt, a téma- vagy céllenőrzések száma megközelítette a háromszázat. Bővült az átfogó ellenőrzés alá vont területek száma, ennek megfelelően vizsgáltuk a PPP konstrukcióban üzemelő bv. intézetekre vonatkozó monitoring tevékenységet, a munkáltatási szerződése-

ket, illetve a vállalkozóval történő együttműködést is.

A külső szervek közül továbbra is az ügyészségek végezték a legtöbb törvényességi felügyeleti ellenőrzést. Az alapvető jogok biztosa húsz helyszínen, összesen 39 esetben hajtott végre vizsgálatot, amelyből mindösszesen öt esetben tett intézkedést igénylő észrevételt. A jelentésében foglalt megállapításokra szükséges intézkedéseket az érintett bv. szervek megtették.

A Kínzás és Embertelen vagy Megalázó Bánásmód vagy Büntetés Megelőzésére létrehozott Európai Bizottság (CPT) négy bv. szervnél folytatott vizsgálatot. A CPT a korábbi látogatásához képest (2009) számos területen tapasztalt fejlődést, jelenlegi észrevételeikkel kapcsolatban megtették a szükséges intézkedéseket. Az ENSZ Emberi Jogi Főigazgatósága Önkényes Fogvatartással Foglalkozó Munkacsoportja öt bv. szervnél vizsgálta a szabadságtól való megfosztás jogszabályi, bírói és adminisztratív aspektusait. Jelentésük várhatóan 2014. III. negyedévében készül el.

Az eredményes működés egyik feltétele, hogy a szervezet munkáját korszerű informatikai rendszerek támogassák. Az EKOP fejlesztési projekt keretében bevezettük a NexonHR személyügyi nyilvántartási, valamint a FŐNIX elnevezésű komplex fogvatartotti nyilvántartási, pénzügyi és egészségügyi rendszert.

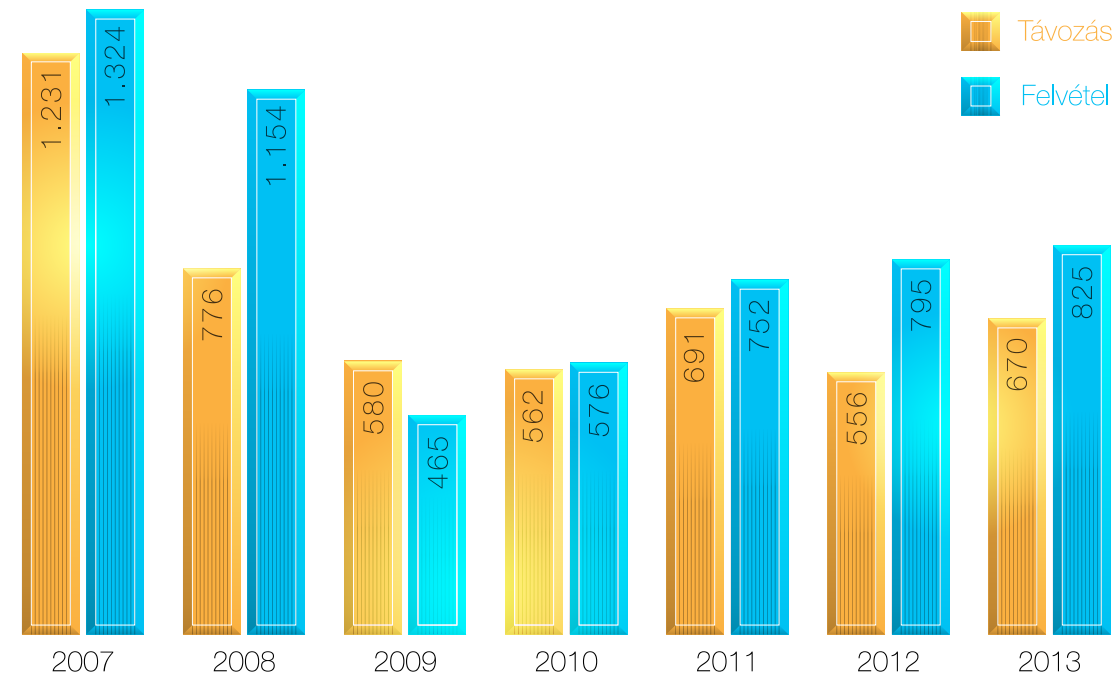
Személyi állományunk

A szervezet engedélyezett költségvetési létszáma 8 329 fő, az állományszervezési táblázatban rendszeresített norma 8 254 státusz, a finanszírozott létszámkeret 8 192 fő volt. Szeptemberben lehetőség nyílt többletlétszám részbeni felhasználására a férőhelybővítésben érintett bv. intézetek részére, ez 61 státuszbővülést eredményezett. Ezáltal az állománytáblázatban rendszeresített norma 8 315-re változott.

A 7 915 fős munkajogi nyitólétszám az előző évekhez viszonyítva kedvezőbb, az arány az év során tovább javult, a december 31-ei 8.050 fős létszám 96,8%-os feltöltöttséget eredményezett. Ezt nagyban elősegítette a férőhelybővítésből eredő létszám-gazdálkodási mozgástér növelése, valamint a toborzási rendszer szabályozottságának és hatékonyságának fokozása.

A felvételek száma – részben a férőhelybővítések okán kiadott státuszok gyors és szervezett feltöltése miatt – gyarapodott (2012: 795 fő, 2013: 825 fő), meghaladta a távozókat, stabilizálva létszámhelyzetünket.

Fluktuáció alakulása

Új személyügyi nyilvántartó programot vezettünk be, amelynek egységes alkalmazása érdekében elkészítettük a rendszer büntetés-végrehajtásra szabott felhasználói kézikönyvét. A Nexon Humánrendszer kizárólagos alkalmazása július 1-jén kezdődött, az aktív állomány besorolása és az adattisztítás folyamatosan zajlik.

A jó színvonalú munkavégzés érdekében a megnövekedett fogvatartotti létszámból eredő többletfeladatok ellátásához hangsúlyos a szakmai felkészültségünk folyamatos fejlesztése és fenntartása. Az elmúlt év során a vezetői állomány minden tagja vezetőképző oktatáson vett részt, valamennyi szolgálati területen szerveztünk továbbképzést, az állománycsoportok széles rétegét bevonva. A Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási Központjában 14 hetes alapfokú szaktanfolyam keretében 446 főt iskoláztunk be 11 osztályba. Sikeres vizsgát 423 fő tett, ebből 19 kitűnő eredménnyel. Középfokú képzés hat osztállyal indult 177 résztvevővel, ebből júniusig 165 hallgató tett eredményes vizsgát, 47-en kitűnő eredménnyel. A moduláris rendszerű szakképzést szeptember 9-én indítottuk el, 21 fővel. Az osztály a rendvédelmi alapmodult jó eredménnyel zárta, a képzés a II. modul (büntetés-végrehajtási ór) oktatásával folytatódott. Felsőfokú szakvizsga felkészítésen 158 fő vett részt, mindenki sikeres vizsgát tett. A Nemzeti Közszerződés Egyetem Rendészettudományi Kar rendészeti igazgatási alapképzési szakán büntetés-végrehajtási szakirányon tíz hallgató tett záróvizsgát, nyolcan kaptak diplomát. Jelenleg 36 munkatársunk

folytat felsőfokú tanulmányokat az intézmény nappali tagozatán.

A rendészeti szakvizsga elvégzésére kötelezett 582 fő hivatásos állománytagból, az ütemezésnek megfelelően eddig 484 fő beiskolázása történt meg.

Belső rendészeti trénerünk három csoportban, 33 fő részére tartottak rendészeti vezetővé képző tanfolyamot. A Második Rendészeti Tehetségfejlesztési Programban két fő vizsgázott júniusban, továbbá szintén ketten folytatnak tanulmányokat a harmadik programban.

Szeptember-október hónapban 355 fő részvételével 44 órás, bentlakásos, vizsgával záruló vezetői továbbképzést hajtottunk végre a Büntetés-végrehajtási Szervezet Továbbképzési és Rehabilitációs Központjában, Pilisszentkereszten.

Magyarország köztársasági elnöke eredményes szakmai munkája elismeréséül öt kollégánkat részesítette állami kitüntetésben. Magyar Érdemrend Lovagkereszt, Magyar Arany Érdemkereszt, illetve Magyar Bronz Érdemkereszt katonai tagozata kitüntetését egy-egy munkatársunk részére adományozott, továbbá két ezredest nevezett ki dandártábornoki rendfokozatba.

Miniszteri elismerésben összesen 67 bv.-s részesült. Magyarország belügyminisztere három főtanácsosi, 13 tanácsosi címet, három Szent Adorján Érdemjelet, valamint négy Büntetés-végrehajtási Szolgálatért Emlékplakett „Arany” fokozatot adományozott, tíz főt soron kívül léptetett elő és 34-en kaptak miniszteri emléktárgyat. Országos parancsnoki elismerésben 179 fő részesült, 54 soron kívüli előléptetés történt, hat fő Büntetés-végre-

hajtási Szolgálatért Emlékplakett „Ezüst” fokozatát, 69 fő pedig „Bronz” fokozatát kapta. Két közalkalmazott munkatársi címet kapott, 41 fő dicséretben, egy kolléga tárgyju-talomban részesült.

Az Astellas Pharma, a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara, valamint a hazai egészségügyi szakdolgozó képzésben érintett négy legnagyobb egyetem közös pályázatán egy munkatársnőnk „Astellas-díj” elismerésben részesült.

A személyi állomány feltöltődését segítette a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány által meghirdetett pályázat, amelyre 426 dolgozónk pályázott sikeresen, ebből 213 fő részére nyílt arra is lehetőség, hogy az önerőt központilag megtérítsük, amely nettó 2,8 mFt összeget tett ki.

A fegyelmi eljárások száma 902 (2012: 809) volt, a fegyelmi szankcióval zárult ügyek száma 481 (2012: 391), amely a hivatásos állomány 6,2%-át érinti. Az emelkedés elsősorban a következetes vezetői ellenőrzésnek, számonkérésnek köszönhető. A fenytések közül leggyakrabban feddést és megrovást szabtak ki. A személyi állomány bünygyi helyzete javulást mutat, az év során indult büntetőügyek száma 592 (2012: 769), ez 23%-os csökkenést jelent. Az okok részben a kö-zelmúlt jogszabályváltozásaival (új Btk. és Szabálysértési törvény), valamint az ügyészégi rendszer átalakulásával járó jog- és hatásköri módosulásokkal hozhatóak összefüggésbe. Az eljárások 32%-a már nyomozati szakban megszűnt, gyanúsításra 190 fő, vádemelésre 168 fő esetében került sor. A büntetőeljárás során elmarasztaltak száma 59 fő (2012: 75 fő).

Továbbra is szoros az együttműködés a nyomozó hatóságok, a bíróságok, valamint a Nemzeti Védelmi Szolgálat szakembereivel, különösen a szakterületi képzések terén.

A személyi állomány tagjai az alapellátást a rendvédelmi egészségügyi szolgálatnál és a területileg illetékes háziorvosnál egyaránt igénybe vehetik, de változatlan maradt a járó- és fekvőbeteg szakellátásra való jogosultságuk is. Az alapellátási feladatokat elsősorban a bv. orvosok végzik, közel 1 200 fő esetében pedig a megyei rendőr-főkapitányságok egészségügyi szolgálata nyújt rendvédelmi és általános alapellátást. A területileg illetékes egészségügyi intézményeken túl a Honvédkórház áll rendelkezésre, de a bv. szervezet a saját keretein belül is nyújt speciális foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásként mozgásszervi rehabilitációs ellátást. Az állomány fiatal életkorából is adódóan, az alapellátásban közel húsz százalékkal kevesebb volt a betegforgalom, és csaknem a felére csökkent a gondozottak száma.

A felvétel előtti elsőfokú egészségügyi alkalmasságot már második éve a személyi állomány alapellátó orvosai bírálták el. Az elsőfokú pszichikai alkalmassági vizsgálatokat saját hatáskörben hajtjuk végre, a szervezet Oktatási Központja szervezésében. A másodfokú alkalmassági vizsgálatokat az Egészségügyi Főosztály illetékes bizottsága folytatta le. A 203 megjelent közül 133-an bizonyultak alkalmasnak az egészségügyi és pszichológiai vizsgálatokon. Mozgásszervi rehabilitációban – Igal, Gyula, Hévíz – 655 fő részesült, amely jelentős növekedést jelent (2012: 426 fő). A beutaltak háromnegyede saját működtetésű intézményeinkben részesült kezelésben.

A börtönök biztonsága

A fogvatartás biztonsága javult az előző évhez viszonyítva, 2013-ban nem történt köznyugalmat megzavaró rendkívüli esemény. A biztonsággal összefüggő feladatokat ellátók létszáma emelkedett, a szakterület vezetői állománya stabilizálódott, ezek együttesen biztosították a szakmai munka folyamatosságát. Nagy hangsúlyt fektettünk a személyi állomány ismereteinek szinten tartására, bővítésére, ezért újra központi szakmai felkészítést szerveztünk a biztonsági tisztek részére. A jogszabályi kötelezettségnek eleget téve sugárvédelmi tanfolyamot szerveztünk a röntgensugaras csomagvizsgáló berendezést kezelő kollégák részére,

valamint a gyakorlati felkészítés részeként lögyakorlatokat tartottunk a hivatásos állományi tagok számára. Kidolgoztuk az új Lövészeti Szabályzatot, amely teljes körűen tartalmazza a tevékenységre vonatkozó általános elveket, a lögyakorlatok biztonságos tervezésével, előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos előírásokat.

A biztonsági szempontok érvényesülése a fogvatartotti foglalkoztatás során is fontos. Ennek érdekében készítettük el a Módszertani Útmutatót, amely egységes elveket rögzít a külső munkahelyen történő foglalkoztatással kapcsolatos feladatokról, legyen szó külső vállalkozónál, önkormányzatnál, vagy állami tulajdonú gazdálkodó szervezetnél történő munkáltatásról.

Szintén új szabályozás készült a fogvatartottak öngyilkossági cselekményeinek megelőzésére, amely nagymértékben támaszkodik a korábbi években bekövetkezett események tapasztalataira. A hatékonyabb megelőzés érdekében összeállítottunk egy esettanulmányt a súlyosnak minősülő rend-

kívüli eseményekről, amelyek elemzésével és részletes feldolgozásával hatékonyabbá vált a személyi állomány felkészítése.

Több intézetben tartottunk eredményes együttműködési gyakorlatot a társ rendvédelmi szervekkel. A gyakorlatok megfelelő alapot teremtenek az esetlegesen bekövetkező rendkívüli események gyors feldolgozására és a normál működési rend helyreállítására.

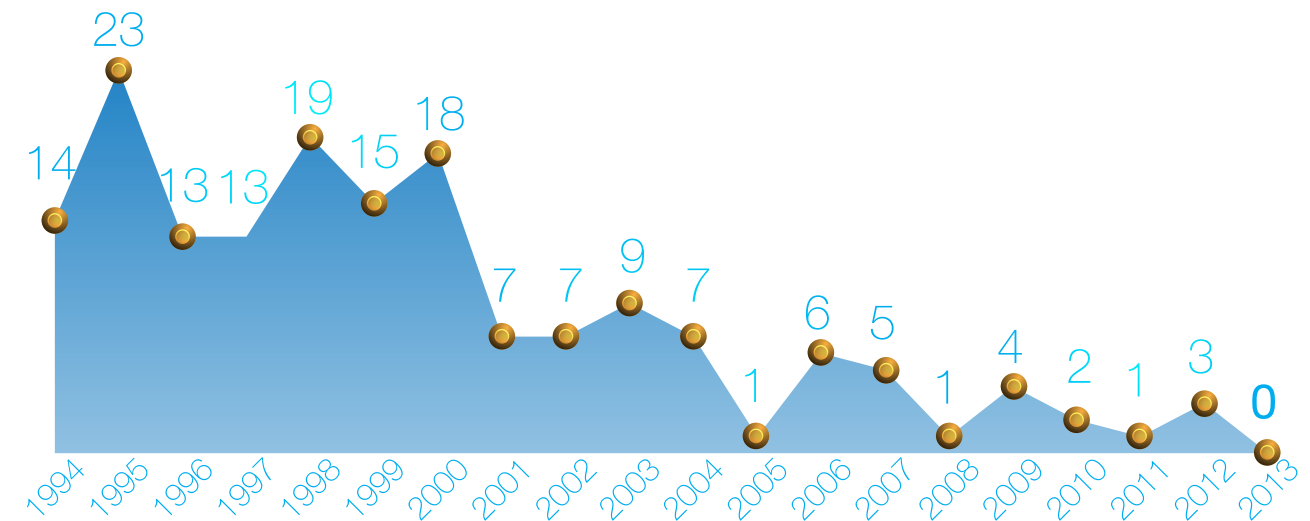
Komoly szakmai eredmény, és a bevezetett intézkedések hatékonyságát jelzi, hogy fogolyszökés bűntette nem valósult meg az év során.

A felújítások több bv. intézetben jelentősen javították a tárgyi feltételeket. Három börtönben rekonstruálták a bástyafalat, felújították az őrhelyeket, valamint több helyszínen megújult a személy- és járműbejárat is.

Jelentős előrelépés, hogy a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtönben a Különleges Biztonságú Körlet helyén kialakított Hosszúidős Speciális Rezsimű körlet kibővíti az eddigi egyetlen szegedi elhelyezési lehetőséget.

Megkezdtek a kényszerítő eszközök modernizációját. A mozgáskorlátozó eszközök beszerzése során is a belső ellátást vettük igénybe, a bilincs rögzítő öveket, illetve a vezetőbilincsek csuklósíjait az Ipoly Cipőgyár Kft. gyártja.

Fogolyszökések száma

Ugyan a biztonságtechnikai rendszerek központosított korszerűsítésére nem nyílt lehetőség, helyi szinten azonban megtörtént a kamerarendszerek fejlesztése, és új fémkereső berendezések központi beszerzése. Ezen túl bevezettünk egy új számítógépes szolgálat-szervezési programot is.

Sor került a szolgálati állatok minősítésére, amelyek eredményeként a kutyák száma kismértékben csökkent, ugyanakkor a speciális tevékenység szakmai színvonala emelkedett. Több intézet kutyavezetője és szolgálati állata is képzésben részesült, emellett az ORFK Dunakeszi Kiképző Központjával együttműködve két kábítószerek-kereső kutya és vezetője alapképzésen, valamint hét további kolléga és szolgálati kutyája továbbképzésen vehetett részt. A kereső munka terén elindult fejlődést jól példázza a Fővárosi Bv. Intézet két kutyavezetőjének szakmai eredménye, a nemzetközi viszonylatban is egyedülálló, mobiltelefon megtalálására alkalmas szolgálati kutya kiképzése.

A fogvatartottak létszáma, elhelyezése

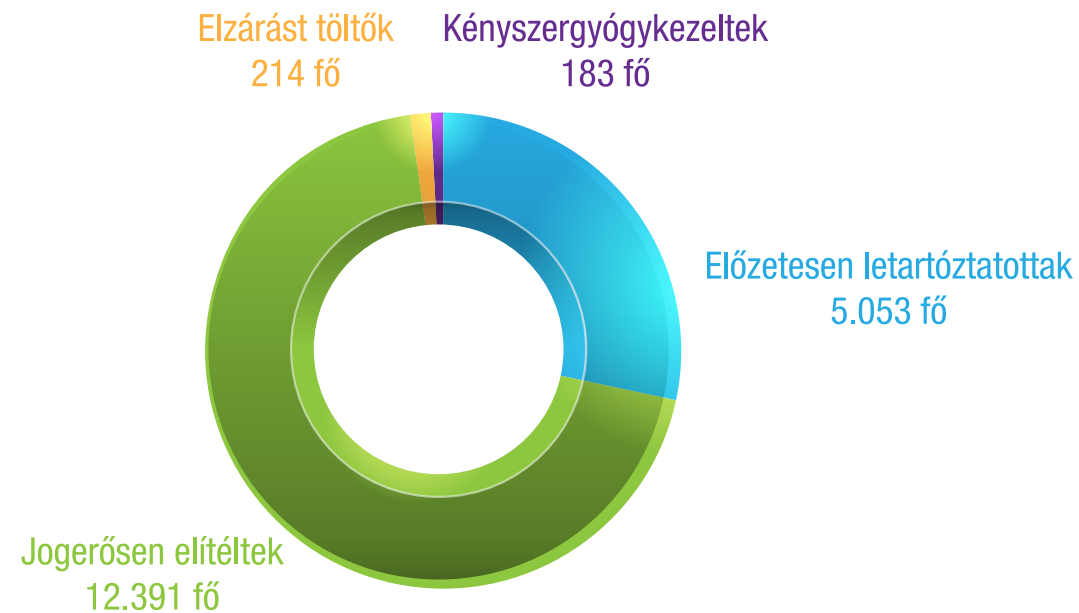
A fogvatartottak száma az első negyedévben több mint ezer fővel emelkedett, a félév végére a létszám elérte a 18.439 főt (146%-os telítettség) is, ami utoljára 2002 augusztusában (18.068 fő) fordult elő.

A második félév során a telítettség 144-145%-on mozgott. Az összlétszám december 31-én 17.841 fő volt, amely 142%-os telítettségi szintet jelentett. Az év egészét vizsgálva a fogvatartottak átlagos létszáma 18.042 fő (143%) volt.

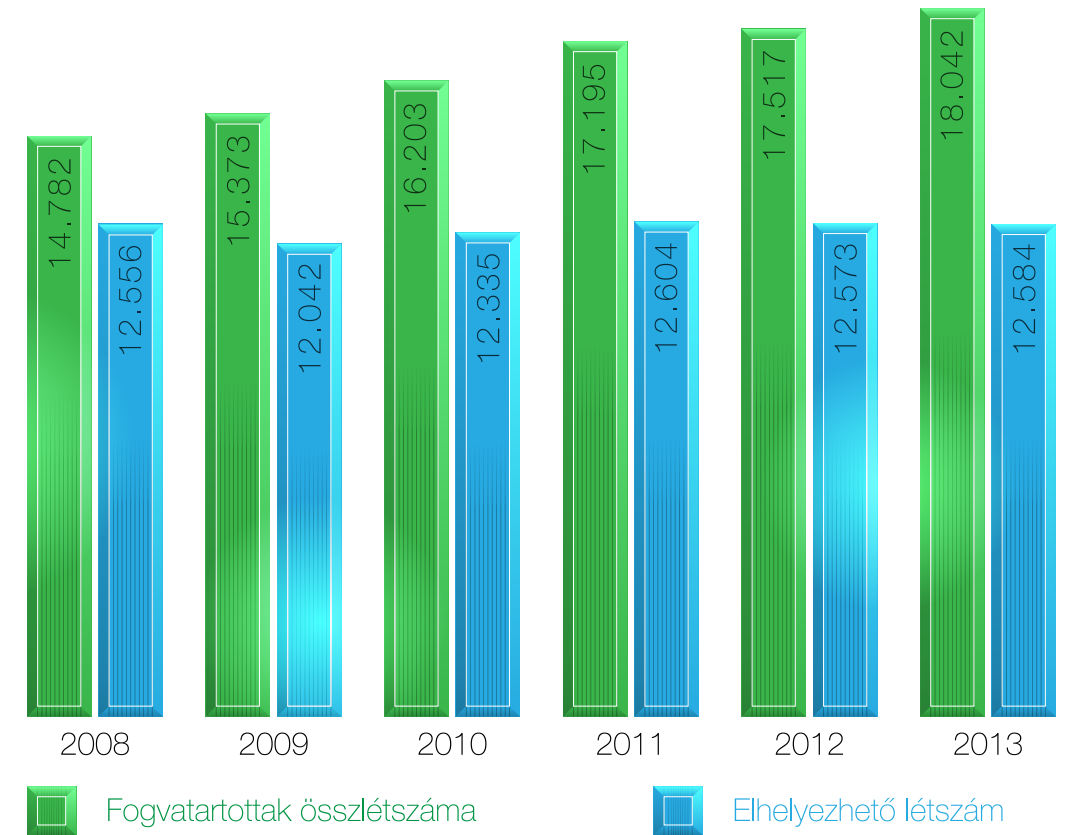
Az előzetesen letartóztatottak száma 5.053 főre emelkedett, ezzel arányuk a teljes fogvatartotti populációban 28,3%. volt. Növekedett a hosszabb ideje letartóztatottak létszáma is, összesen 312 fő töltött 24 hónapot meghaladó előzetes letartóztatást.

A jogerősen elítéltek létszáma 12.391 fő volt, ami 3,4%-os növekedést jelent az előző évhez viszonyítva. Továbbra is a börtön végrehajtási fokozatú büntetést töltők száma a legmagasabb, a jogerős szabadságvesztésre ítélték 59%-a ebbe a csoportba tartozott.

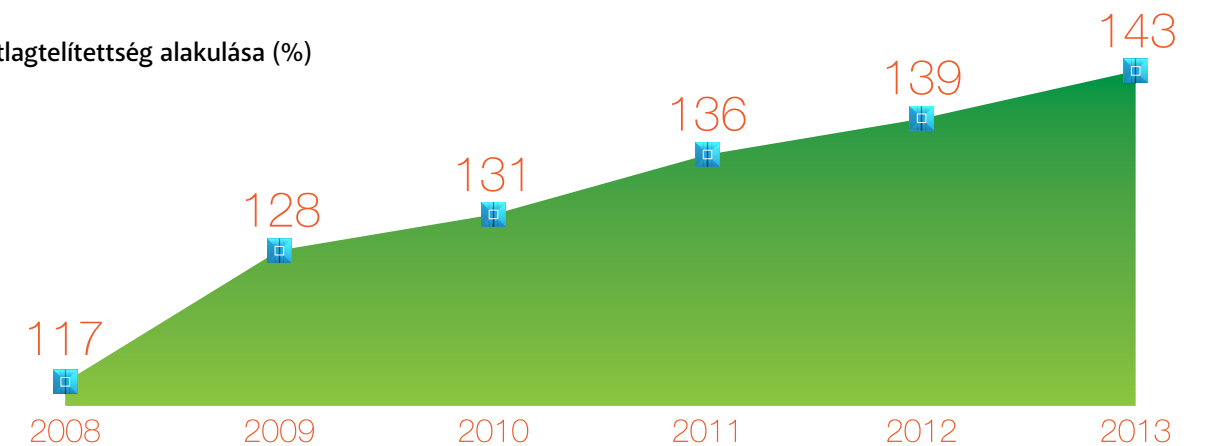
Fogvatartottak megoszlása 2013. 12. 31.

A fogvatartotti átlagléttség és befogadóképesség alakulása

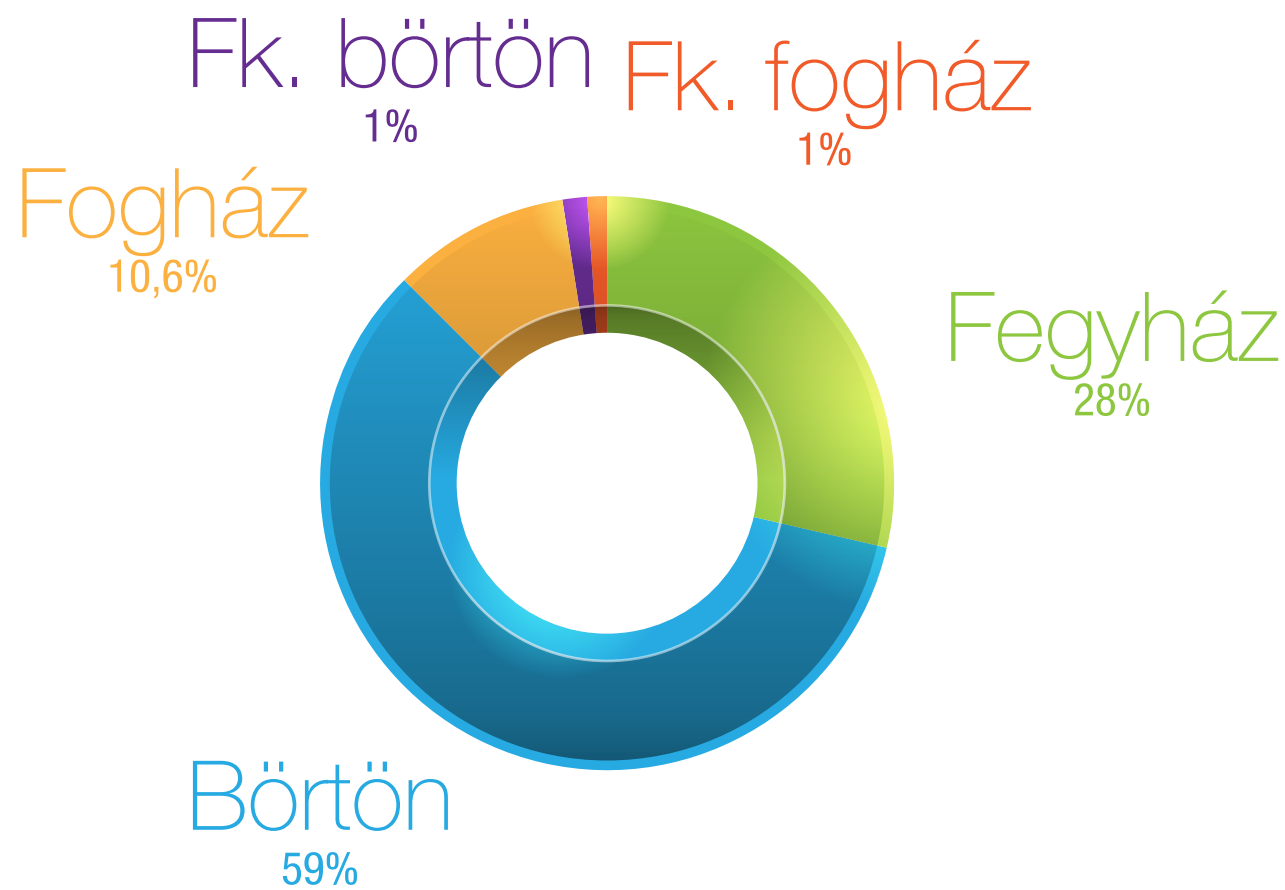
Átlagtelítettség alakulása (%)

A fegyház fokozatúak aránya 3,5%-kal növekedett, míg a fogház fokozatú ítéletet töltő személyeké (ideértve a pénzbüntetés és a közérdekű munka átváltoztatása nyomán kiszabott büntetéseket is) érdemben nem változott. A legnagyobb kihívást továbbra is a hosszú

tartamú, illetve az életfogytig tartó szabadságvesztést töltők elhelyezése és kezelése jelentette. A jogerősen tényleges életfogytig tartó szabadságvesztésre ítétek száma dinamikus emelkedett az év során.

Jogerősen elítéltek megoszlása 2013. 12. 31-én

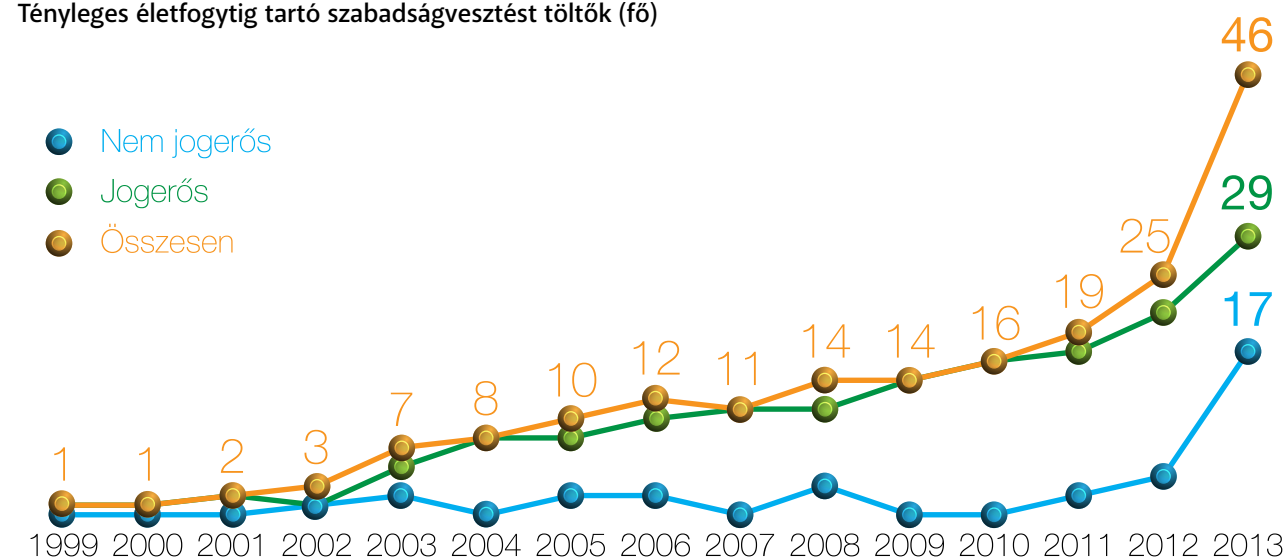
Az elzárást töltők létszáma jelentősen növekedett, több esetben is meghaladta a 300 főt. A különösen rövid, gyakran csak egy-két napos elzárás végrehajtása kihívást okoz az elhelyezés terén és az adminisztrációs kötelezettséget tekintve egyaránt.

A kényszergyógykezelték létszáma 183 fő volt, ez évek óta szinte konstansnak tekinthető, elhelyezésük megfelelően biztosított az IMEI-ben.

A teljes fogvatartotti populáción belül a fiatalok száma 478 fő volt (2,67%), amely a tavalyi 514 fős létszámhoz képest csökkenést mutat.

A női fogvatartottak létszáma 1.356 fő, ami növekedés az előző évekhez képest, arányuk ezzel a teljes fogvatartotti populációban 7,6%-ra emelkedett. Jogszzerű elhelyezésük folyamatos koordinációt igényel, mivel a női fogvatartást biztosító körletrészek befogadóképessége alacsony. Ezen a helyzeten javít a Fővárosi Bv. Intézet Gyorskocsi utcai objektumában 2013. december végén átadott százfős férőhelybővítés.

Tényleges életfogytig tartó szabadságvesztést töltők (fő)

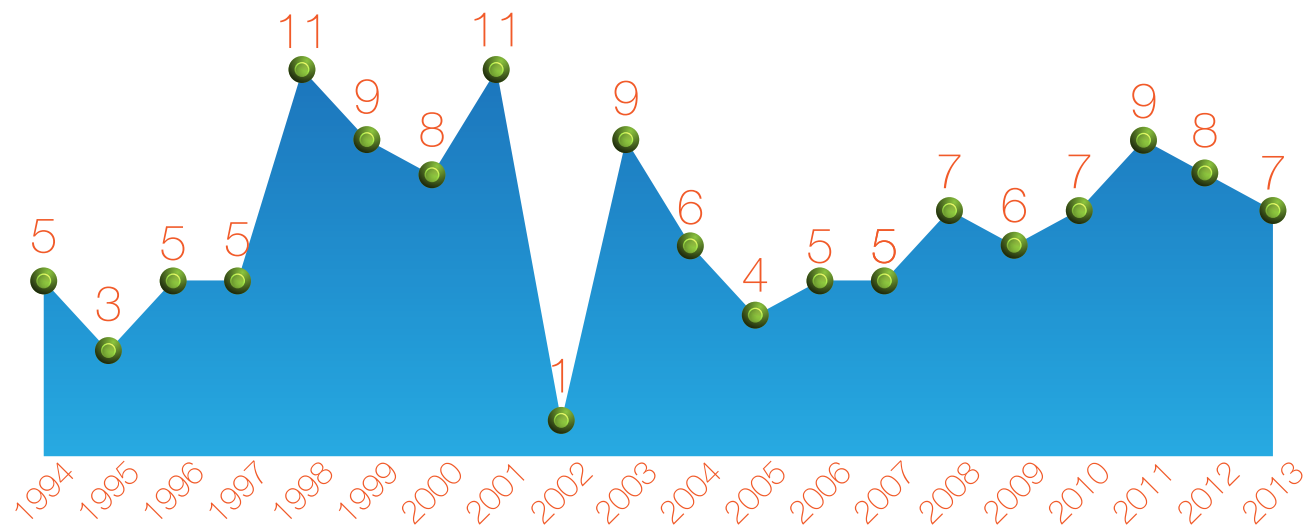
A nem magyar állampolgárságúak létszáma 32 fővel, 653 főre növekedett, az összesen 55 országból származó fogvatartottak közül a legtöbben továbbra is Románia (244 fő), Szerbia (77 fő) és Vietnám (65 fő) állampolgárai.

Tavaly hét fogvatartott lett öngyilkos a börtönökben. A személyi állomány tagjainak 42 esetben sikerült megakadályozni a kísérleteket.

Az emelkedő fogvatartotti létszám ellenére csökkent a fogvatartottak egymás sérelmére elkövetett cselekményeinek száma (2012: 431, 2013: 410). Javulást sikerült elérni a könnyű testi sértés, a szexuális erőszak, a kényszerítés és a rablás terén egyaránt.

Az előtalált mobiltelefonok darabszáma emelkedett (2012: 437 db; 2013: 499 db), azonban a készülékek 30%-a nem jutott el a fogvatartottakhoz, a folyamatos vizsgálatoknak és ellenőrzéseknek köszönhetően. Kábítószer-gyanús anyagot 123 esetben találtak. A rendőrségi szakértői vizsgálat céljából lefoglalt anyagokat jellemzően a csomag- és levélküldemények

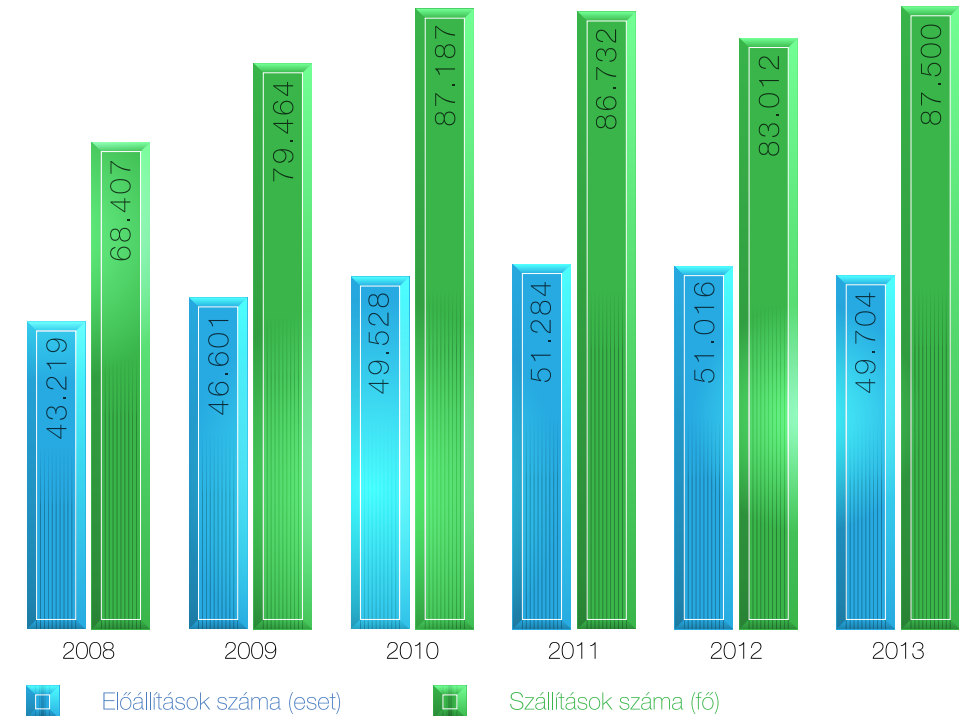
Öngyilkosságok száma

átvizsgálása, a zárak biztonsági vizsgálata, illetve a látogató-fogadást követően végrehajtott személymozgás során találtuk meg.

Szállítási feladataink 5%-kal növekedtek (2012: 83 012 fő; 2013: 87 500 fő), ugyanakkor az előállítások száma csökkentést mutat (2012: 51 016 eset; 2013: 49 704 eset).

Előállítások, szállítások száma

A büntetés-végrehajtás informatikai fejlesztését célzó FÓNIX rendszer részeként bevezettük a Fogvatartotti Alap Nyilvántartási rendszert (FANY), amely felváltotta a korábban használt programot. Az új alkalmazás modern alapjain lehetőségünk nyílik olyan megoldások bevezetésére, amelyek szervesen illeszkednek a bv. szervezettel együttműködő állami szervek igényeihez. Kiemelendő ezek közül a jogszabályi felhatalmazás alapján történő adatszolgáltatások elektronizálása, amelynek pilot projektjében az Országos Bírói Hivatallal működünk együtt. Megvalósulása esetén az elektronikus adatátadás érdemben gyorsítja a büntető- és egyéb eljárásokat, valamint költségmegtakarítást eredményez.

A fogvatartottak, kapcsolattartóik és jogi képviselőik által jelentős számban beadott kérelmek és panaszok, továbbá a jogvédő szervezetektől érkezett, bánásmód-

dal kapcsolatos megkeresések ügyintézése kiemelt feladatunk, amely során elsődleges szempont a korrekt és körültekintő feladatellátás mellett a határidők betartása, indokolt esetben a soron kívüliség, valamint a jogorvoslati lehetőség biztosítása.

Szabadságvesztés-félbeszakításra irányuló kérelmet összesen 958 esetben terjesztettek elő a fogvatartottak, hozzátartozóik vagy jogi képviselőik. Ebből 194

esetben született pozitív elbírálás, hivatalból pedig 34 esetben került sor büntetés-félbeszakításra. A korábbi év adataival összevetve, minimális emelkedés tapasztalható (2012: 961/176/38 eset).

Rövid tartamú eltávozáson 1 089 alkalommal 595 fő vett részt (2012: 1195 eset / 705 fő), kimaradáson pedig 340 esetben 225 fő (2012: 456 eset / 269 fő). A jelentős csökkenés hátterében a büntetőpolitikai irányok változása áll, a Btk. hatályba lépését követően csökkent azon elítéltek száma, akik az említett kedvezményekre jogosultak. Az alapos, előzetes kockázat felmérésnek és elemzésnek köszönhetően a rövid tartamú eltávozásról a fogvatartottak minden esetben visszatértek a bv. intézetbe. Súlyos beteg hozzátartozó meglátogatásán, illetve temetésén felügyelettel 103 fő (2012: 142 fő), felügyelet nélkül pedig 127 fő (2012: 117 fő) vett részt.

BÜNTETÉS-FÉLBESZAKÍTÁS (eset)				
	KÉRELEM		HIVATALBÓL	
	Előterjesztés	Engedélyezett	Perújítás	13
HATÁSKÖR				
miniszteri	72	26	Felülvizsgálati eljárás	2
országos parancsnoki	144	15		
intézetparancsnoki	742	153		
			Egyéb	19
Összesen	958	194		34

Fegyelmi fenyítés kiszabására 8 284 esetben került sor (2012: 9 881). A csökkenés ellenére megállapítható, hogy az elkövetett fegyelmi vétségek közül elsősorban a zárkarend megsértése, a tiltott tárgy tartása, valamint az egymás sérelmére elkövetett fegyelmi vétségek számaránya emelkedett.

Jutalmazásra 29 936 esetben került sor (2012: 33 934), amely csökkenés háttérében a fokozatosságra épülő fogvatartotti kötelezettségeket jobban szem előtt tartó, korszerű reintegrációs elveknek megfelelő gyakorlat áll, ugyanakkor továbbra is a kapcsolattartást erősítő jutalmazási formákat alkalmaztuk leggyakrabban. A pénz-, és tárgyjutalom lehetőségével az intézetek nagyobb mértékben éltek, amelyet nagy részben az árvízvédelmi munkálatokban részt vett elítéltek elismerése indokol.

Fenyítések	2012	2013
Feddés	4 735	4 087
Kiétkezés-csökkentés	2 914	2 193
Magánelzárás	2 232	2 004
Összesen (fő)	9 881	8 284

A reintegráció érdekében a foglalkoztatás középpontjában a fogvatartottak munkáltatásán túl oktatásuk és képzésük áll.

A 2013. december 31-i adatok szerint a fogvatartottak végzettségi szerinti megoszlása a következőképpen alakult:

Jutalmak	2012	2013
Dicséret	16 969	15 941
Soron kívüli csomag	1 854	1 598
Soron kívüli látogató fogadás	6 948	5 821
Személyes szükségletekre fordítható összeg növelése	2 866	2 277
Tárgyjutalom	23	44
Pénzjutalom	62	179
Fenyítés hátralévő rész elengedése	3	6
Fenyítés nyilvántartásból törlése	908	853
Rövidtartamú eltávozás	1 191	888
Kimaradás	458	391
Látogatási idő meghosszabbítás	2 652	1 938
Összesen (fő)	33 934	29 936

Iskolai végzettség	fő	%
Analfabéta	180	1,0
Általános iskola 1-4. osztály	685	3,8
Általános iskola 5-7. osztály	2 123	11,9
Általános iskola 8. osztály	10 006	56,1
Gyógy pedagógiai intézet	35	0,1
Szaktanulmányi iskola	2 491	14,0
Szakközépiskola	758	4,3
Technikum	305	1,7
Gimnázium	788	4,5
Főiskola	300	1,7
Egyetem	170	0,9
Összesen (fő)	17 841	100,0

A 2013/2014-es oktatási évben tanulmányokat megkezdő és szakképzésbe vont fogvatartottak száma jelentősen megemelkedett, amely összhangban van a bv. szervezet kiemelt feladatát jelentő, a reintegrációra irányuló célkitűzésével. A szabadságvesztés büntetésre ítélt iskolai végzettsége, képzettsége alacsonyabb az ország lakosainak átlagos képzettségi szintjénél. A 2012/2013-as tanévben 787 fogvatartott kezdte meg az általános iskolai tanulmányait és közülük 750-en sikeresen el is végezték valamelyik osztályt. A 2013/2014-es tanévben 1.151 fő folytatta alapfokú tanulmányait. Továbbra is nagy igény mutatkozik a középiskolai osztályok iránt, köszönhetően a jól megszervezett és valamennyi letöltő intézetben elérhető képzésnek, a 2013/2014-es tanévben 819 fő kezdte meg középfokú tanulmányait. Az általános iskolai végzettséggel bíró, de szakmát nem tanult elítéltek száma magas, ezért 720 fogvatartottat iskoláztunk be összesen 37 OKJ-s végzettséget adó képzésre. A felsőfokú tanulmányok folytatására is lehetőséget biztosítottunk, a résztvevők száma az előző évhez képest 48 főre emelkedett.

A fogvatartottak többszakaszos, társadalmi és munkaerő-piaci reintegrációja és az intenzív utógondozás modellje elnevezésű, TÁMOP-5.6.3-12/1-2012-0001 azonosító számú kiemelt projekt szakmai megvalósítói közvetlenül az érintett intézetekben végzik tevékenységüket. A bevont fogvatartottak száma elérte a 2.400 főt, a második szakasz előkészítése zajlik, ezt követően megkezdődhetnek a tréningek és a szakmaképzések az intézetekben.

Továbbra is kiemeltnek tekintjük a fogvatartottak lelki gondozását és vallásgyakorlását, amelyet az intézeteinkben dolgozó 34 börtönlelkész hatékony tevékenysége támogat.

A Közép-dunántúli Országos Bv. Intézetben került sor az Egyházi Imatálalkozó az Európai Romákért programra, valamint a Budapesti Fegyház és Börtönben a Fogvatartottak III. Országos Imanapját szervezték meg. Több mint ezer elítélt részvételével lezajlott a Magyar Testvéri Börtöntársaság, a Börtönlelkészek Magyarorszá-

Tanév	Általános iskola	Középiskola	Felsőfok	Szakképzés	Összesen (fő)
2012/2013	787	836	36	361	1 984
2013/2014	1 151	819	48	720	2 690

gi Szervezete és a börtönlelkészek koordinálásával szervezett bibliaismereti vetélkedő.

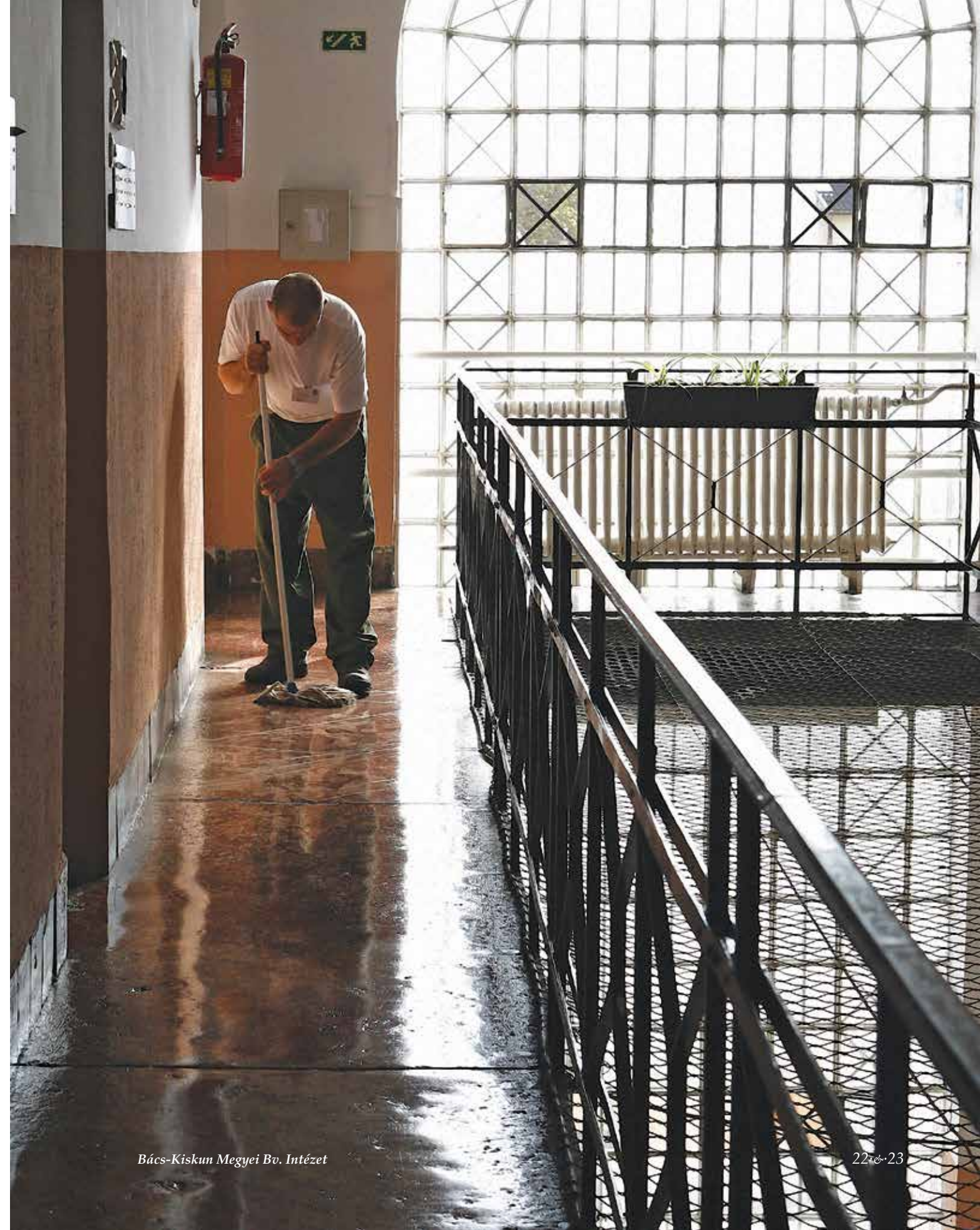
Nem változott a fogvatartottak általános társadalombiztosítási jogosultsága, az állapotuk által indokolt gyógyító-megelőző ellátás, a progresszív betegellátás valamennyi szintjén biztosított volt. Az egészségügyi vizsgálatra történő jelentkezések hat százalékkal csökkentek, amelyhez hozzájárult a gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök igénybevételének térítéshez kötöttsége is. A gyógyszer-ellátásra vonatkozó új szabályozás alapján a bv. szervek a térítési kötelezettség érvényesíttetésére törekedtek, méltányosság gyakorlására csak nagyon indokolt esetben került sor. A gyógyszerkiadások a fogvatartotti létszám emelkedése ellenére is csökkentek, a bevételek aránya nőtt. Biztonsági szempontból is kedvező hatású, hogy lényegesen csökkent a kapcsolattartók által történő, nem vényköteles gyógyszer, gyógyászati segédeszköz csomagban való beküldése, helyette a fogvatartottak a letéti pénzükhöz terhére kérvényezhették a készítmények beszerzését.

A fogvatartottak általános egészségi állapota és megbetegedési, halálozási adatai nem térnek el az országos egészségügyi mutatóktól. A haláleseteket közel egyenlő arányban okozták szív és érrendszeri valamint rosszindulatú daganatos megbetegedések.

A pszichológusok a fogvatartottak mentálhigiénés gondozása során kiemelt figyelmet fordítottak a szuicid prevencióra és a speciális rezsimekben elhelyezett szakellátására. A befogadási pszichológiai szűrővizsgálatokon kívül törekedtek a mentálisan sérülékeny fogvatartottak speciális csoportokba helyezésére. Indokolt esetben krízis intervenciót vagy egyéni terápiát alkalmaztak.

Az arra kijelölt bv. intézetek folyamatosan biztosították a fogvatartottak kábítószer-függőséget gyógyító kezelését, a kábítószer-használatot kezelő más ellátását, valamint – közreműködő civil szervezetek részvételével – a megelőző-felvilágosító szolgáltatást.

A járványügyi helyzet továbbra is stabil volt, bejelentendő fertőző betegségeket elenyésző esetszámban észleltek. A tuberkulózis terjedésének megfékezése érdekében európai szinten is kiemelt jelentőséggel bír a büntetés-végrehajtásban történő szűrések szervezett végrehajtása, tekintettel arra, hogy a fogvatartottak kiemelt rizikócsoportnak számítanak. A tüdőgondozó hálózat a fogvatartottak részére 23 601 esetben végzett tüdőszűrést, amely jelentős emelkedés az előző évhez képest (2012: 17 261). Ugyanakkor a kiszűrt aktív esetek száma megegyezik az előző évi adatokkal, ami járványügyi szempontból pozitívum.

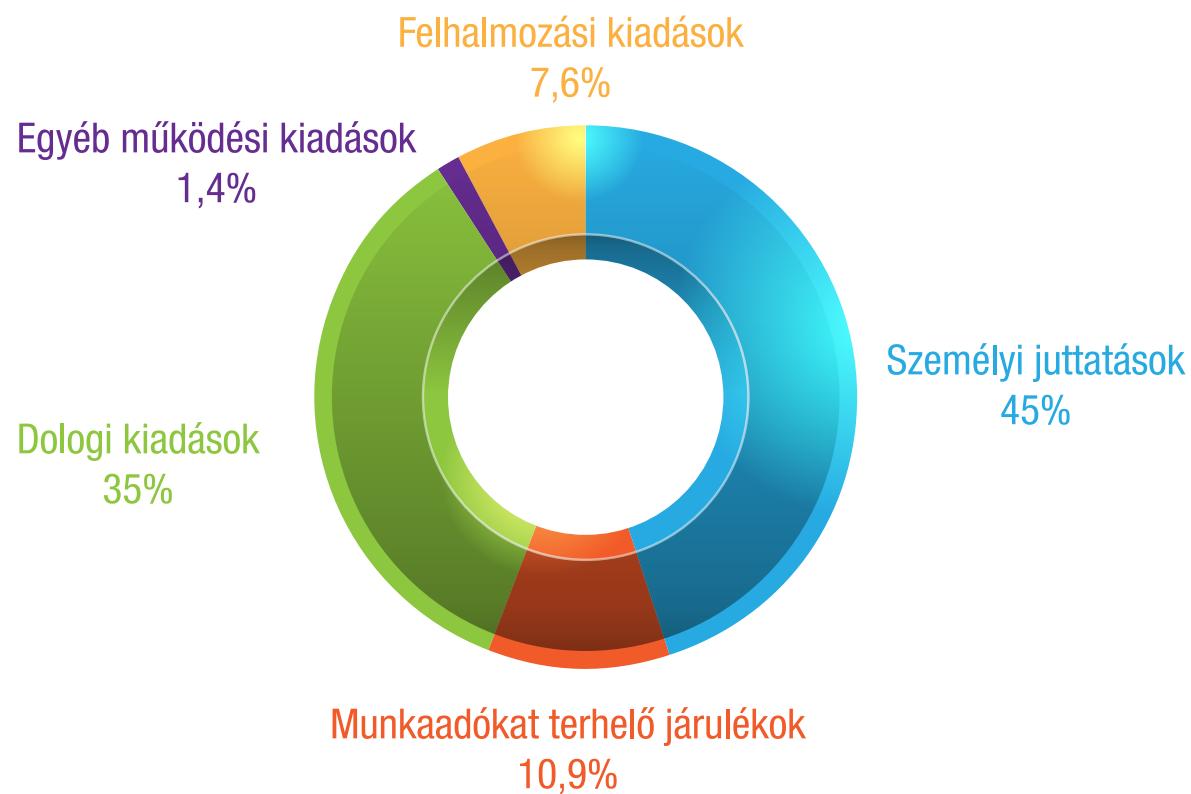
Gazdálkodás

A 2013. évi gazdálkodásunk kereteit a közszféra működési kiadásainál továbbra is érvényesített költségvetési takarékoság határozta meg, amelynek eredményeként likviditási helyzetünk mindvégig stabil és kiegyensúlyozott volt. Az európai uniós források igénybevételével megvalósult korábbi fejlesztések pozitív hatásai már realizálódtak, és a tervezett férőhelybővítések első üteme is megvalósult.

A 2012. évet tartozás nélkül zártuk, az előző évi előirányzat-maradvány 3.083,5 mFt volt. A központi költségvetésről szóló törvény a büntetés-végrehajtási szervezet támogatását 3%-kal, 1.659,4 millió forinttal csökkentette, változatlan bevételi előírás mellett. Az engedélyezett állományi létszám, a személyi juttatások, a munkaadókat terhelő járulékok és az egyéb működési

kiadások előirányzata egyaránt változatlan maradt. A dologi kiadások előirányzata 8%-kal csökkent, a beruházás, a felújítás előirányzata nem változott, az egyéb felhalmozási kiadások 5 millió forinttal emelkedtek, a bázisba épülő lakástámogatás összegével. Kiadási főösszegünk az év folyamán jelentős mértékkel, 16,5%-kal (8.159,8 mFt) emelkedett. A személyi juttatások előirányzata 3,9%-kal (964,9 mFt), a munkaadókat terhelő járulékok előirányzata 11,4%-kal (643,4 mFt), a dologi kiadások előirányzata a végrehajtott 1.237,5 millió forintos elvonás ellenére is 10,6%-kal (1.941,8 mFt) emelkedett. A pénzügyi helyzet stabil volt, 2012-ről fedezet nélküli kötelezettséget nem hoztunk át. A zárolás mértékét kompenzálta a költségvetési támogatás többlete, amely takarékos és körültekintő gazdálkodás mellett kiegyensúlyozott működési feltételeket teremtett. A 2013. évet is tartozás nélkül zártuk.

A büntetés-végrehajtás kiadásainak megoszlása 2013-ban

A büntetés-végrehajtás tulajdonában, üzemeltetésében az év végén 427 db szolgálati jármű volt. Az év során 71 új gépjárművet szereztünk be, és 35 gépjárművet vontunk ki a forgalomból. Ezzel az addigi tízéves átlagéletkor 8,5 évre csökkent, valamint költséghatékonyabbá vált a gépjárműpark fenntartása. Saját oktatók bevonásával 440 állományi tag részére tartottunk ügyintéző gépjárművezető képzést.

15 bv. szerv összesen 37 közbeszerzési eljárást folytatott le, amelyek döntően a fogvatartotti ellátás (gyógyszer-, élelmiszer-, egészségügyi szolgáltatás, beszerzés), valamint a karbantartási feladatok elvégzésére vonatkoztak. A BvOP az alábbi jelentősebb beszerzési, közbeszerzési eljárásokat bonyolította le:

- a bv. szervek részére a 2013. július 1. – 2014. június 30-áig szóló gázvire történő földgázbeszerzés, mintegy 931 mFt értékben,
- 5 db (+5 db opció) nagy befogadóképességű fogvatartotti szállítójármű, mintegy 240 mFt (+240 mFt) értékben,
- 7 építési beruházás, a férőhelybővítés folytatásaként egy építési beruházásra és két tervezésre irányuló beszerzést indítottunk el.

Megvalósult a Bács-Kiskun Megyei Bv. Intézet konyharekonstrukciója, így már szinte az összes bv. szerv a belső ellátás rendszerében működő konyháját, a fogvatartottak 85%-ának

élelmezése biztosított ezen a módon. A belső ellátás keretében a gazdasági társaságainktól összesen mintegy 335 mFt értékben szereztünk be zárka- és ágy-felszerelési, illetve ruházati termékeket. Megkezdődött a fogvatartotti ruházat fejlesztése, cél egy könnyebben gyártható, olcsóbb formaruházat kialakítása, a mintadarabok legyártása megtörtént.

A 2013. évi ruházati utánpótlás során a hivatásos állomány tagjainak 49 809 Ft értékű termék természetben került kiadásra, 46 816 Ft tényleges kifizetése történt meg. Ezen túlmenően közel 24 000 db ruházati terméket és egyéb kiegészítőt rendeltünk meg összesen 184,2 mFt értékben.

Az év során elsődleges szerepet kapott, és az elmúlt évek intenzitásának megfelelően folytatódott a fogvatartotti foglalkoztatás növelése, valamint a belső és a központi ellátás kiterjesztése. Az ehhez szükséges beruházások saját forrásból valósultak meg.

A munkát végző fogvatartottak száma tovább emelkedett, az összesített állományi létszám 7.231 fő volt, amely közel öt százalékos emelkedést jelent, összességében 319 fővel több fogvatartott számára biztosítva munkalehetőséget. A fogvatartottaknak kifizetett átlagmunkadíj a költségvetési foglalkoztatásban 32 659 Ft/fő/hó, a teljesítményberezést is alkalmazó gazdasági társaságoknál a tényleges dolgozói létszámra vetítve 28 949 Ft/fő/hó.

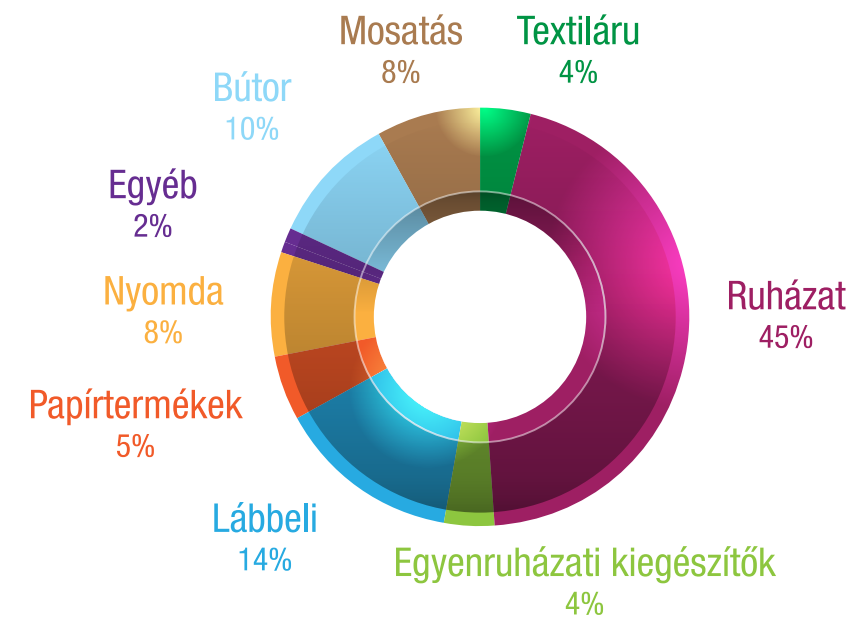
A központi ellátásban megduplázódott, 3 070 mFt-ról közel 6 800 mFt-ra növekedett az igények teljesítésére képes bv. gazdasági társaságok kijelölésének nettó összértéke. A gazdasági társaságok szerződéseinek állománya – élelmezés nélkül – várhatóan meghaladja majd a nettó 4 400 mFt-ot.

Az előző időszakhoz hasonlóan továbbra is a ruházati és a lábbeli termékek (elsősorban egyenruházat) iránt mutatkozik a legnagyobb kereslet (63 %). Jelentős részt képvisel a bútór- és a nyomtatványgyártás, valamint a mosdai szolgáltatás.

A bv. szervek élelmiszer alapanyaggal történő ellátása kapcsán – tekintettel arra, hogy a beszámolási időszakban nyolc intézet került az ellátási körbe – előző évhez képest jelentősen emelkedtek a teljesítések. Ezek összértéke megközelítette a nettó 740 mFt-ot.

A központi ellátási tevékenység kiterjesztése lehetőségét biztosított a fogvatartotti munkáltatás bővítésére és a további gazdasági fejlődésre. A büntetés-végrehajtás gazdasági társaságainak várható összesített mérleg szerinti eredménye 1.496,5 mFt (ipari: 699,3 mFt, mezőgazdasági: 797,2 mFt). A várható nettó árbevétel 25%-kal emelkedett, elérte a 14,2 m.Ft-ot. Ennek közel fele származott a belső és központi ellátásból.

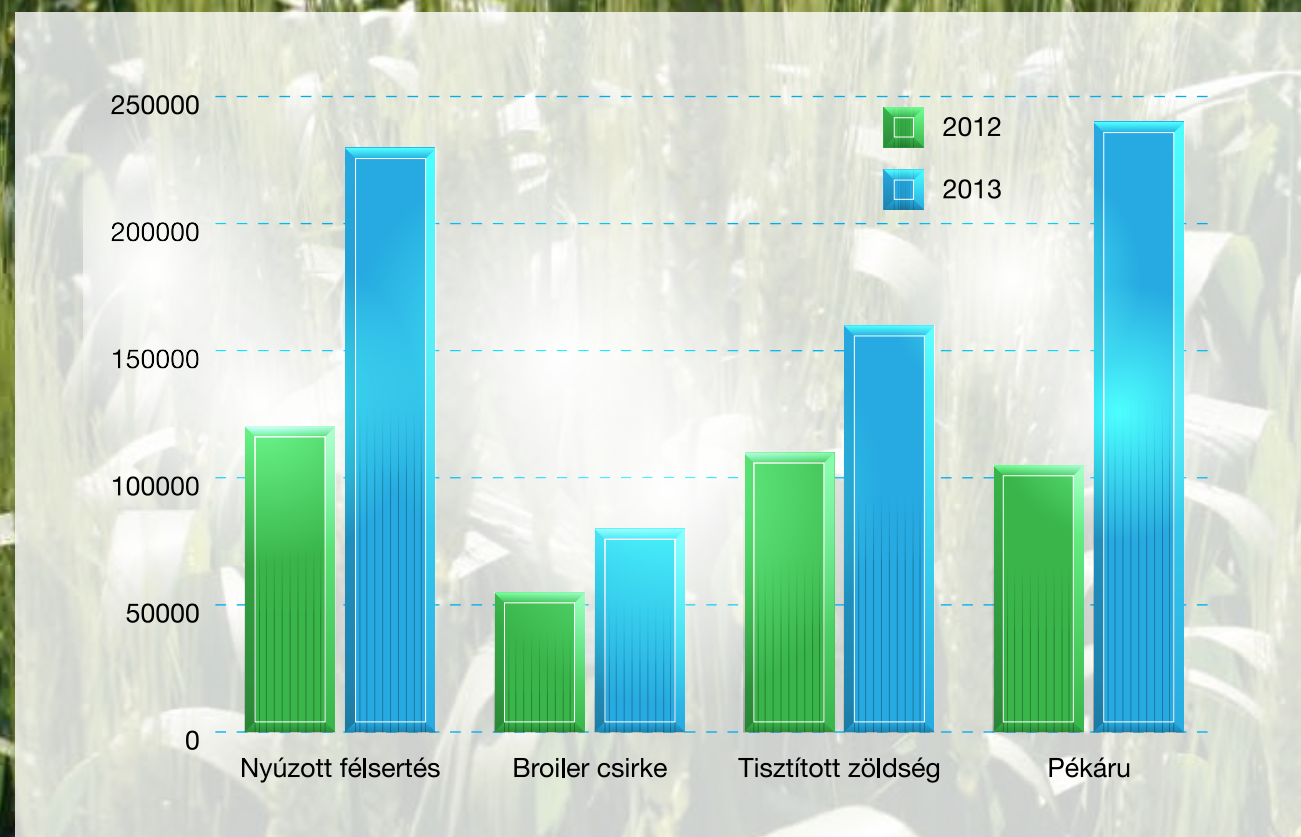
Megkötött szerződések megoszlása tevékenységi körönként

Az állami szférából származó bevételként jelenik meg a közbeszerzéseken való részvétel is, ami további 2,7%-ot tesz ki az árbevételből. Ehhez hasonló volumenben valósult meg az exporttevékenység is, a 334 milliós export árbevétel 85%-a a NOSTRA Kft. értékesítéséből származik. A legmagasabb nyereséget, 468 mFt-ot a Pálhalmi Agrospeciál Kft. realizálta. Veszteségesen gazdálkodó társaság nem volt, valamennyi kft. stabilan megőrizte likviditását. Meghatározó esemény volt az Ábránd-Textil Kft. és a Kalocsai Konfekcióipari Kft. egyesülése Adorján-Tex Kft. néven, amelyre szeptember 30-án került sor.

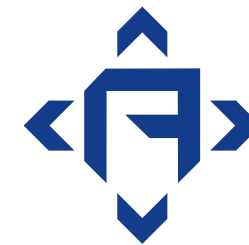
A bv. társaságok aktívan részt vettek a tárca által felügyelt kormányprogramokban. A bv. által kidolgozott két mintaprogram közel 1.200 fő közfoglalkoztatott számára teremtett munkahelyet.

A ruházati termékkör bővítése érdekében pályázati források kihasználásával korszerűsítettük a gépparkot. A belső ellátási élelmezési termékkör – hasított félsertés, konyhakész zöldségfélék, pékáru – kibővült, miután megvalósult a fogvatartotti populáció ellátása vágott broiler csirkével is, amit az Állampusztai Kft. januárban üzembe helyezett baromfivághóhídja biztosít.

Folytatódtak az arculat-meghatározó, -fejlesztő intézkedések. A gazdasági társaságok által kialakított, a 100%-ban állami tulajdonú vállalatok összefogásával működő „Állami Partner®” védjegy után bejegyzés-

re került ennek első kereskedelmi márkája „JURTA®” néven. Sátoraljaújhelyen átadásra került ebben az együttműködésben résztvevő társaságok első minitaboltja, amelyet az Adorján-Tex Kft. üzemeltet.

ÁLLAMI PARTNER
100% ÁLLAMI TULAJDON

Projektek

A folyamatban lévő, 2 421 mFt összértékű 33 európai uniós projektből kilenc infrastrukturális fejlesztés, 24 pedig a személyi állományra, illetve a fogvatartottakra vonatkozó programokat biztosít. 2013-ban hét pályázat zárult le, a befolyó támogatás összege 2 044 millió forint volt. További 22 projektünk áll elbírálás alatt, ezek a bv. szervek fűtéskorszerűsítését, nyílászáróinak cseréjét, illetve a megújuló energiák hasznosítását célozzák, összesen 5 175 millió forint értékben.

A fogvatartottak többszakaszos, társadalmi és munkaerő-piaci reintegrációja és az intenzív utógondozás modellje elnevezésű, TÁMOP-5.6.3-12/1-2012-0001 azonosító számú kiemelt projekt során a bevont fogvatartottak száma elérte a 2 400 főt, valamint megkezdődött a Büntetés-végrehajtási intézetek személyi állományának vizsgálata című kutatás lebonyolítása.

Az Államreform Operatív Program ÁROP 1.1.19-2012-2012-0007 azonosító számú, Hatásvizsgálatok és stratégiák elkészítése a Belügyminisztériumban pályázati anyag részeként az alábbi, a nyilvánosság számára is elérhető tanulmányok készültek el: *Az új*

büntetés-végrehajtási kódex, illetve a Kockázatelemzési és Kezelési Rendszer előzetes hatásvizsgálata, Modern eszközök a kapcsolattartásban, valamint Az önfenn-tartó-önellátó börtönök, önfinanszírozó büntetés-végrehajtás, teljes körű fogvatartotti munkáltatás szerkezeti átalakításának hatásvizsgálata című zöldkönyv.

Kiemelt figyelmet fordítottunk a személyi állomány élet- és munkakörülményei javítását célzó hazai és uniós források felkutatására. Saját forrásból megvalósuló pályázatunkat, "A munkahelyi csoportok egészségmegőrző tevékenységének támogatása" elnevezésű projektet 5 millió forintos keretösszegben hirdettük meg, amelyet 24 intézetben fordítottak fejlesztésre.

Elektronikai Közigazgatás Operatív Program - Felelősen, felkészülten a büntetés-végrehajtásban, EKOP-1.1.6-09-2009-0001 azonosító számú projekt február 28-án zárult, a BvOP és a Belügyminisztérium alkotta konzorcium a projekt költségvetésének 15%-áig terjedő pluszforrásra pályázott. Ennek köszönhetően a felhasználható forrás 192,9 millió forinttal egészült ki, így mindösszesen 1.425,4 millió forint összegű informatikai fejlesztés valósulhatott meg.

